

Na osnovu člana 4. i 6. tačka a. Poglavlje VI – Općinska vlast, Ustava Unsko-sanskog kantona – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04), člana 7. i 21. stav 1. tačka a. Zakona o lokalnoj samoupravi Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 8/11), i člana 35, 131. i 142. Statuta Općine Velika Kladuša („Službeni glasnik Općine Velika Kladuša“, broj: 9/07), Općinsko vijeće Općine Velika Kladuša na XXXVII sjednici, održanoj 28.12.2011. godine, donijelo je

STATUT OPĆINE VELIKA KLADUŠA

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom, u skladu sa Ustavom i zakonom, uređuje se samoupravni djelokrug Općine kao jedinice lokalne samouprave, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost i transparentnost rada, saradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i saradnja sa federalnim i kantonalnim vlastima, saradnja sa ombudsmenima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Općine Velika Kladuša.

Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda u ovom Statutu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 2.

Općina Velika Kladuša je jedinica lokalne samouprave uspostavljena zakonom, sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom i zakonom, koja predstavlja građane Općine Velika Kladuša, štiti njihov interes i promoviše razvoj.

Općina Velika Kladuša ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i obavezama utvrđenim Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 3.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina će poštovati temeljna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda, zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u organima Općine u skladu sa članom IX 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Općina će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i podsticati će njihov miroljubivi suživot.

II - OBILJEŽJA OPĆINE

Član 4.

Naziv Općine je: Općina Velika Kladuša.

U ravnopravnoj upotrebi je i naziv: Opština Velika Kladuša.

Sjedište Općine je u gradu Velika Kladuša, Ulica Hamdije Pozderca, broj 3.

Član 5.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je Unsko-sanskog kantona.

Član 6.

Područje i granice Općine utvrđene su posebnim zakonom.

Granice područja Općine idu katastarskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Općine u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta.

Područje Općine obuhvata naseljena mjesta: Bosanska Bojna, Brda, Crvarevac, Čaglica, Čelinja, Dolovi, Donja Slapnica, Donja Vidovska, Donji Šumatac, Drenovac-Ponorac, Elezovići, Glavica, Glinica, Golubovići, Gornja Slapnica, Gornja Vidovska, Gornji Šumatac, Gradina, Grabovac, Grahovo, Johovica, Klupe, Kudići (bez zaseoka Miskići), Kumarica, Mala Kladuša, Marjanovac, Miljkovići, Mrcelji, Nepeke, Orčeva Luka, Podzvizd, Poljana, Polje, Ponikve, Rajnovac, Slapnica, Stabandža, Šabići, Šestanovac, Šmrekovac, Šiljkovača, Todorovo, Todorovska Slapnica, Trnovi, Vejinac, Velika Kladuša, Vrnograč, Zagrad i Zborište.

Granice Općine idu granicom K.O. Velika Kladaša, K.O. Trnovi, K.O. Ponikve, K.O. Rajnovac, K.O. Poljana, K.O. Glinica, K.O. Bosanska Bojna, K.O. Gradina, K.O. Zborište, K.O. Stabandža, K.O. Čaglica, K.O. Todorovska Čelinja, K.O. Todorovo, K.O. Šumatac, K.O. Kudići, K.O. Johovica, K.O. Vidovska i K.O. Šiljkovača, a ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Općini.

Član 7.

Područje Općine, njen naziv i sjedište mogu se izmijeniti u skladu sa zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

Član 8.

Općina ima grb, zastavu i pečat.

Član 9.

Grbom i zastavom Općine Velika Kladaša predstavlja se Općina Velika Kladaša, a grb i zastava se ističu kao simboli Općine Velika Kladaša, istovremeno sa isticanjem grba i zastave Kantona, Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine.

Član 10.

Grb Općine Velika Kladaša je u obliku štita sa gornjim, manje i donjim, veće zašiljenim završetkom. U gornjem dijelu nalaze se stilizirane zidine krajiških kula. Na lijevoj strani zidina nalazi se mladi mjesec, na desnoj strani zidina smještena je zvijezda petokraka, a u središnjem dijelu zidina ispisan broj „1280“. Ispod stiliziranih zidina, u sredini grba, smještena je stara kladaška kula sa širom otvorenim vratima. Ispod kule nalazi se polukružna lenta sa ispisanim tekstom: „Velika Kladaša“. Ispod lente, u sredini donjeg dijela grba, smještena je figura konja. Konj je propet na zadnje noge i okrenut je u desnu stranu. Gornji dio grba je svjetloplave boje, a donji dio svjetlozelene boje. Zidine, stara kula, lenta i figura konja su bijele boje, akcentirani crnom bojom. Boje grba su plava, zelena, crna i zlatna (žuta). Grb je oivičen akcentom zlatne (žute) boje.

Član 11.

Zastava Općine Velika Kladaša je svjetloplave boje. Lijevo od centra nalazi se grb Općine Velika Kladaša. Od donjeg ruba zastave prema gornjem rubu, paralelno su smještena dva bijela polja koja se protežu cijelom dužinom zastave. Grb Općine donjim saživljenim završetkom dodiruje bijelo paralelno polje. Zastava je pravougaonog oblika. Odnos između dužine i širine zastave je 2:1.

Član 12.

Grb i zastava Općine Velika Kladaša se zvanično ističu i koriste na slijedeći način:

- grb i zastava - na ulazima u sve zgrade Općinskog organa uprave i isturenih mjesnih (matičnih) ureda,
- na zgradama mjesnih zajednica na području Općine,
- na ulazima na području Općine iz susjednih općina,
- grb Općine se koristi u zvaničnoj prepisci, pozivnicama, vizit-kartama i sličnim dokumentima Općinskog vijeća, Općinskog načelnika, službi Jedinog Općinskog organa uprave i pomoćnika općinskog načelnika.

Član 13.

Mjere i tehničke specifikacije u vezi sa likovno-grafičkim rješenjima i dimenzijama grba i zastave Općine Velika Kladaša, regulisat će se posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Član 14.

Upotreba grba i zastave uređuje se posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Opće odredbe o upotrebi, proizvodnji i zaštiti grba i zastave iz Zakona o grbu i zastavi Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 19/01 i 23/04) primjenjuju se i na grb i zastavu Općine Velika Kladaša.

Član 15.

Pečat Općine je okruglog oblika. Pečatom Općine se potvrđuje izvornost službenih akata Općine i njenih organa. Veličina, sadržaj i način upotrebe pečata se uređuje posebnim aktom Općinskog vijeća u skladu sa zakonom.

Član 16.

Dan Općine je 23. februar, dan prvog oslobođenja Općine Velika Kladuša u drugom svjetskom ratu. Način obilježavanja Dana Općine uređuje se posebnim programom kojega svake godine donosi Odbor za organizaciju obilježavanja Dana Općine uz saglasnost Općinskog vijeća.

Povodom Dana Općine dodjeljuju se općinska priznanja, što se uređuje posebnom odlukom Općinskog vijeća.

Član 17.

Službeni jezici u Općini su: bosanski, hrvatski i srpski jezik.

Službena pisma su latinica i ćirilica.

Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstvo komuniciranja i nastave, u skladu sa Ustavom i zakonom.

III - SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 18.

Općina ima nadležnosti ustanovljene Ustavom i zakonom i bavi se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i zakona.

Član 19.

Općina u okviru smoupravnog djelokruga obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe i prava građana, a naročito poslove koji se odnose na:

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom,
- donošenje budžeta Općine,
- donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - a) vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - b) prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - c) održavanje javne čistoće,
 - d) gradska groblja,
 - e) lokalni putevi i mostovi,
 - f) ulična rasvjeta,
 - g) javna parkirališta i parkovi,
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- osnivanje i utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
- analizu stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,

- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih nesreća,
- uspostavljanje i vršenje inspeksijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine,
- raspisivanje referenduma za područje Općine,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
- osiguravanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkih spiskova,
- poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- organiziranje efikasne lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama,
- uspostavljanje organizacije mjesne samouprave,
- brigu o zaštiti životinja,
- povjeravanje obavljanja pojedinih poslova iz vlastite nadležnosti ustanovama, privrednim društvima i drugim pravnim licima čiji je osnivač Općina.

Član 20.

Općina je samostalna u odlučivanju o pitanjima iz svoje nadležnosti koja ne mogu biti ograničena ili uskraćena od federalnih ili kantonalnih vlasti osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim Ustavom i zakonom.

Član 21.

Općina pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa zakonom, pri čemu se posebno vodi računa o principu supsidijarnosti i sposobnosti Općine da te poslove efikasno obavlja.

Izvršavanje nadležnosti iz prethodnog stava ovisi od nivoa dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

IV - ORGANI OPĆINE

Član 22.

Organi Općine su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik.

Član 23.

Ovlaštenja i obaveze koje proizlaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća, predstavničkog organa, i Općinskog načelnika, izvršnog organa.

Ako zakonom ili drugim propisom nije precizno određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, svi poslovi i zadaci koji se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Općine normativne prirode u nadležnosti su Općinskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaci u nadležnosti su Općinskog načelnika.

Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti Općinski načelnik.

1. OPĆINSKO VIJEĆE

Član 24.

Općinsko vijeće je predstavnički organ građana i organ lokalne samouprave Općine Velika Kladaša, izabran demokratskim putem, na temelju općeg biračkog prava na neposrednim izborima, tajnim glasanjem, na način i po postupku određenom zakonom.

Član 25.

Za općinskog vijećnika može biti izabran građanin, državljanin Bosne i Hercegovine koji ima prebivalište na području Općine Velika Kladaša i koji ima opće biračko pravo propisano zakonom.

Nespojive su funkcije Općinskog načelnika, sekretara Općinskog organa uprave, pomoćnika Općinskog načelnika, odnosno općinskog službenika i namještenika s funkcijom općinskog vijećnika, odnosno funkcijom člana radnog tijela Vijeća.

Član 26.

Općinsko vijeće broji 28 (dvadesetosam) vijećnika.

Član 27.

Općinsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Općinsko vijeće se konstituira izborom predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina izabranih općinskih vijećnika.

Član 28.

Vijećnik vrši svoje dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Općine.

Vijećnik se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom izabranih zvaničnika koji donosi Općinsko vijeće.

Vijećnik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti.

Član 29.

Mandat vijećnika je četiri godine.

Mandat vijećnika prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Općinski vijećnik je dužan podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija u skladu sa posebnim zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika.

Općinsko vijeće će pokrenuti postupak za utvrđivanje prestanka mandata zbog sukoba interesa općinskom vijećniku koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obavljanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom ukoliko isti prije preuzimanja funkcije koja se smatra nespojivom nije podnio ostavku na dužnost vijećnika.

Član 30.

Općinski vijećnici imaju, u skladu sa općinskom odlukom, pravo na naknadu za rad u Općinskom vijeću (vijećnički paušal) i pokriće troškova, odnosno izgubljene zarade koji su nastali u vezi sa radom u Općinskom vijeću.

Općinski vijećnici svoju dužnost obavljaju volonterski.

Član 31.

U vršenju svoje dužnosti vijećnik ima pravo naročito:

- *predlagati Općinskom vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga,*
- *izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća,*
- *biti biran u radna tijela Općinskog vijeća,*
- *postavljati pitanja Općinskom načelniku, općinskim službama, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Općina ili obavljaju poslove od javnog interesa a imaju sjedište u Općini,*
- *tražiti i dobivati podatke od organa Općine i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova općinskog vijećnika,*
- *kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine.*

Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se Poslovníkom Općinskog vijeća Općine Velika Kladuša.

Član 32.

Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. *priprema i donosi Statut Općine dvotrećinskom većinom glasova;*
2. *donosi budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, kao i odluku o privremenom finansiranju u skladu sa zakonom;*
3. *donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući i zoniranje;*
4. *donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Općine u skladu sa zakonom;*
5. *donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;*
6. *donosi odluke o zaduživanju Općine;*
7. *donosi programe uređenja građevinskog zemljiša;*

8. donosi plan korištenja javnih površina;
9. donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave, odnosno o mreži i organizaciji mjesnih zajednica i nazivima ulica, trgova i naseljenih mjesta;
10. donosi odluke o članstvu Općine u organizaciji općina i gradova i o udruživanju u savez i organizacije;
11. donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
12. donosi odluke o nagradama i priznanjima Općine;
13. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća;
14. donosi odluku o prihvaćanju inicijative za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika i provodi postupak;
15. osniva radna tijela Općinskog vijeća, te bira i razrješava njihove članove;
16. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom i odlukama;
17. donosi poslovnik o svome radu;
18. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Član 33.

Rad Općinskog vijeća je javan.

Izuzetno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.

Član 34.

Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja vijećnika, osim u slučajevima propisanim ovim Statutom.

Statut Općine, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, te odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnog broja izabranih vijećnika.

Član 35.

Općinsko vijeće se konstituše izborom predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina općinskih vijećnika. Predsjedavajući Općinskog vijeća dužnost obavlja profesionalno. Zamjenik predsjedavajućeg Općinskog vijeća dužnost obavlja volonterski. Prava i dužnosti predsjedavajućeg Općinskog vijeća i njegovog zamjenika utvrđuju se Poslovnikom Općinskog vijeća.

Član 36.

Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.

Stalna radna tijela Općinskog vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja koja su na dnevnom redu sjednice Općinskog vijeća i o kojima daju mišljenja i prijedloge.

Stalna radna tijela imaju pravo Općinskom vijeću predlagati odluke i druga akta iz svoje nadležnosti.

Stalna radna tijela Općinskog vijeća su:

- Komisija za Statut i propise,
- Komisija za rukovođenje tajnim glasanjem,
- Komisija za izbor i imenovanja,
- Komisija za ljudska prava i ravnopravnost spolova,
- Komisija za pitanja mladih,
- Komisija za obrazovanje, kulturu i sport,
- Komisija za žalbe,
- Komisija za prigovore, predstavke i prijedloge,
- Komisija za odlikovanja i druga javna priznanja,
- Komisija za utvrđivanje prijedloga naziva ulica, trgova, javnih ustanova i naseljenih mjesta,
- Komisija za budžet, privredu, finansije i ekonomska pitanja,
- Komisija za prostorno planiranje, mjesne zajednice, komunalne poslove i ekologiju,
- Etički odbor,
- Savjet za regulaciju saobraćaja.

Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja, odnosno, radi izrade prijedloga pojedinih akata (savjeti, odbori, radne grupe i komisije).

Sastav, broj članova i djelokrug rada radnih tijela utvrđuje se Poslovníkom Općinskog vijeća.

Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Općinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela osigura ravnopravnu zastupljenost spolova u skladu sa zakonom.

Član 37.

Općinski vijećnici obrazuju klubove vijećnika političkih stranaka koje su zastupljene u Općinskom vijeću, kao i koalicija i nezavisnih vijećnika radi olakšavanja i efikasnijeg rada Općinskog vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne saradnje.

Klubovi vijećnika obrazuju se kao oblik djelovanja vijećnika političkih stranaka koje su zastupljene u Općinskom vijeću, koalicija i nezavisnih vijećnika posebno u pripremama sjednica Općinskog vijeća i utvrđivanja prijedloga dnevnog reda sjednice, odnosno razmatranja radnog materijala za sjednicu.

Obrazovanje, zadaci, način i uslovi rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 38.

S ciljem unapređenja efikasnosti i usklađivanja rada Vijeća, Općinsko vijeće obrazuje Kolegij Općinskog vijeća kao koordinaciono i organizaciono tijelo Općinskog vijeća.

Sastav kolegija, djelokrug poslova i način rada detaljnije se uređuje Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 39.

Općinsko vijeće osniva Stručnu službu Općinskog vijeća za obavljanje stručnih, administrativnih, tehničkih i drugih poslova u vezi sa radom Općinskog vijeća.

Stručnom službom rukovodi sekretar Općinskog vijeća.

Sekretar Općinskog vijeća je državni službenik kojega u skladu sa zakonom postavlja Općinsko vijeće, a za svoj rad i rad Stručne službe Općinskog vijeća odgovoran je Općinskom vijeću.

Unutrašnja organizacija i način rada Stručne službe Općinskog vijeća uređuje se Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji.

2. OPĆINSKI NAČELNIK

Član 40.

Općinski načelnik je izvršni organ Općine, koji obavlja funkcije utvrđene Ustavom, zakonom i ovim Statutom.

Član 41.

Općinski načelnik se bira neposredno, na način i po postupku utvrđenim zakonom.

Općinski načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran i vezan je za mandat saziva Općinskog vijeća.

Kada bude izabran Općinski načelnik mora podnijeti ostavku na svaku funkciju koja je po zakonu nespojiva sa funkcijom na koju je izabran, a što čini prije preuzimanja mandata.

Općinski načelnik može podnijeti ostavku prije isteka mandata.

Općinski načelnik može biti opozvan.

U slučajevima navedenim u stavu 4. i 5. ovog člana Općinskom načelniku prestaje mandat.

Član 42.

Općinskog načelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti da obavlja dužnost, zamjenjuje dužnosnik ili djelatnik Jedinog organa uprave Općine Velika Kladuša kojeg on ovlasti.

U slučaju prestanka mandata Općinskog načelnika iz razloga propisanih zakonom, u slučaju opoziva u skladu sa zakonom i u slučaju ostavke dužnost načelnika vrši osoba izabrana od strane Općinskog vijeća natpolovičnom većinom od ukupnog broja vijećnika.

Član 43.

Općinski načelnik, kao nosilac izvršnih poslova, u okviru svoje nadležnosti:

- 1. predstavlja i zastupa Općinu;*
- 2. predlaže odluke i druga opća akta Općinskom vijeću i odgovara za njihovu zakonitost;*
- 3. donosi akte iz svoje nadležnosti;*

4. *izrađuje i Općinskom vijeću podnosi na usvajanje nacрте i prijedloge godišnjeg budžeta, ekonomskih planova, razvojnih planova, investicionih programa, prostornih i urbanističkih planova i ostalih planskih i regulacijskih dokumenata koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta;*
5. *obavještava Općinsko vijeće o svim pitanjima iz svoje nadležnosti;*
6. *provodi politiku Općine u skladu sa odlukama Općinskog vijeća, izvršava budžet Općine i osigurava primjenu odluka i drugih akata Općinskog vijeća;*
7. *izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Općini;*
8. *utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi Općine i donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Jedinственном općinskom organu uprave;*
9. *postavlja i razrješava rukovodeće državne službenike i službenike s posebnim ovlaštenjima, te odlučuje o prijemu u radni odnos državnih službenika i namještenika, kao i o drugim statusnim pitanjima tih osoba, u skladu sa zakonom;*
10. *imenuje zdravstveni savjet;*
11. *putem službi za upravu rješava zahtjeve u skladu sa zakonom i drugim propisima;*
12. *realizuje saradnju Općine sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela;*
13. *Osigurava saradnju službenika općinskih službi za upravu sa ombudsmenima;*
14. *podnosi izvještaj Općinskom vijeću o ostvarivanju politike Općine i svom radu;*
15. *obavještava Skupštinu Kantona, odnosno nadležne kantonalne organe o izvršavanju kantonalne politike i kantonalnih zakona i drugih propisa i međunarodnih ugovora, kao i o stanju u odgovarajućoj oblasti čije je izvršavanje povjereno Općini;*
16. *vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, drugim propisima i ovim Statutom.*

Član 44.

Radi izvršavanja poslova iz nadležnosti Općinskog načelnika osniva se Savjet općinskog načelnika.

Savjet općinskog načelnika pomaže Općinskom načelniku u donošenju, stručnom pripremanju i izvršavanju odluka i drugih akata iz njegove nadležnosti, a vrši i druge poslove utvrđene aktom o osnivanju Savjeta.

Sastav i broj članova Savjeta općinskog načelnika utvrđuje svojim rješenjem Općinski načelnik uz saglasnost Općinskog vijeća.

Član 45.

U cilju ostvarivanja mjera društvene brige za zdravlje građana i ostvarivanja i unapređenja prava pacijenata osniva se Zdravstveni savjet Općine.

Zdravstveni savjet ima 9 članova i imenuje ga Općinski načelnik na osnovu javnog poziva iz reda predstavnika pacijenata, zdravstvenih radnika, nevladinih organizacija i Općine.

Mandat članova zdravstvenog savjeta traje četiri godine.

Sredstva potrebna za rad Zdravstvenog savjeta obezbjeđuju se u budžetu Općine na osnovu godišnjeg programa rada kojeg donosi Savjet uz saglasnost Općinskog vijeća.

Član 46.

Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskom vijeću.

Općinski načelnik je odgovoran Vijeću i biračima za obavljanje poslova lokalne samouprave, a ovlaštenim organima drugih nivoa vlasti za obavljanje poslova prenijetih u nadležnost Općine.

Član 47.

Općinski načelnik svoju dužnost obavlja profesionalno.

Plaća Općinskog načelnika utvrđuje se odlukom koju donosi Općinsko vijeće.

Na prava i obaveze koje se odnose na radno-pravni status Općinskog načelnika, ako nisu uređene posebnim zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuje status državnih službenika, opći propisi i kolektivni ugovori.

V - MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOG NAČELNIKA

Član 48.

Međusobni odnos Općinskog vijeća i Općinskog načelnika zasniva se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine.

Član 49.

Općinski načelnik prisustvuje sjednicama Općinskog vijeća i radnih tijela i sudjeluje u njihovom radu, a izjašnjava se posebnim amandmanima.

Općinski načelnik može odrediti svoga predstavnika da izvršava i obrazlaže prijedlog propisa i drugih prijedloga, o čemu na odgovarajući način obavještava Općinsko vijeće.

Član 50.

U roku od tri mjeseca od konstituirajuće sjednice Općinskog vijeća, Općinski načelnik će Općinskom vijeću podnijeti prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti u toku mandata.

Općinsko vijeće će razmatrati program iz prethodnog stava ovog člana u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 51.

Općinsko vijeće vrši provjeru i prati provođenje programa u okviru izvještaja o aktivnostima Općinskog načelnika svake godine najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Član 52.

Općinsko vijeće, ukoliko smatra da je program postao djelimično ili u cijelosti neadekvatan, može zatražiti od Općinskog načelnika da ga izmijeni, ukazujući na mjere i aktivnosti koje treba poduzeti.

Član 53.

Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta, zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim, nezakonitim ili štetnim po Općinu i čije izvršenje bi moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine.

U slučaju iz prethodnog stava nadležni organ dužan je preispitati svoju odluku, odnosno akt i u roku od trideset (30) dana obavijestiti Općinsko vijeće, odnosno Općinskog načelnika o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati.

Kada Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno Općinski načelnik može u roku od petnaest (15) dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim organom u skladu sa Ustavom i zakonom.

Osporavatelj odluke mora navesti razlog osporavanja, te precizirati sporne odredbe odluke ili akta, kao i odredbe višeg pravnog akta kojem su suprotne odredbe osporene odluke ili akta.

Član 54.

Općinski načelnik podnosi izvještaj o ostvarivanju politike Općine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Povodom izvještaja iz prethodnog stava, Općinsko vijeće može izvještaj usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

Ako Općinsko vijeće izvještaj odbije, ukazaće Općinskom načelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Član 55.

Općinski načelnik je dužan odgovoriti na vijećnička pitanja i inicijative u roku od trideset (30) dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 56.

Općinsko vijeće je dužno razmotriti prijedlog odluke, odnosno informaciju koju podnese Općinski načelnik i o istom se izjasniti najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja istog.

VI - ORGANIZACIJA OPĆINSKOG ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE

Član 57.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine, kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Općinu, obavlja jedinstveni Općinski organ uprave, na način utvrđen Ustavom, zakonom, ili drugim propisom.

Odluku o organizaciji i djelokrugu jedinstvenog Općinskog organa uprave i obrazovanju Kabineta općinskog načelnika donosi Općinsko vijeće.

Član 58.

U okviru jedinstvenog Općinskog organa uprave formiraju se općinske službe za upravu.

Općinske službe za upravu, u okviru prava i dužnosti Općine izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, poduzimaju mjere za koje su zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte, te obavljaju druge poslove iz okvira svoje nadležnosti.

Član 59.

Općinskom načelniku u rukovođenju Općinskim organom uprave pomažu rukovodeći državni službenici:

- 1. sekretar Općinskog organa uprave i*
- 2. pomoćnici općinskog načelnika službi za upravu Općinskog organa uprave.*

Sekretar Općinskog organa uprave i pomoćnici Općinskog načelnika samostalni su u svom radu, a za svoj rad i korištenje financijskih, materijalnih i ljudskih potencijala koji su im povjereni za obavljanje poslova u okviru djelokruga rada, odgovaraju Općinskom načelniku.

Član 60.

Općinskom načelniku u obavljanju složenijih i značajnijih poslova iz određene oblasti rada pomažu savjetnici općinskog načelnika.

Savjetnici općinskog načelnika nemaju status državnih službenika, a imenuje ih Općinski načelnik u skladu sa zakonom i Pravilnikom.

Savjetnici općinskog načelnika moraju podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti u skladu sa zakonom prije imenovanja na položaj savjetnika općinskog načelnika.

Prava iz radnog odnosa savjetnici općinskog načelnika ostvaruju u skladu sa zakonom i Pravilnikom.

Član 61.

Poslove osnovne djelatnosti koji su zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost Općinskog organa uprave, obavljaju državni službenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova.

Poslove administrativno-tehničke i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova.

Član 62.

Odlukom o organizaciji i djelokrugu rada jedinstvenog Općinskog organa uprave i obrazovanju Kabineta općinskog načelnika uređuje se broj, naziv, djelokrug poslova općinskih službi, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za organizaciju i djelokrug rada organa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji jedinstvenog Općinskog organa uprave Općine Velika Kladuša, uređuje se: organizacija organa uprave, utvrđuju organizacione jedinice i njihov djelokrug poslova, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje Organom i općinskim službama, odgovornost za obavljanje poslova i radni odnosi, državni službenici sa posebnim ovlaštenjima te druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju i rad Općinskog organa uprave.

Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika Općinskog organa uprave uređuju se prava i obaveze državnih službenika iz rada i po osnovu rada, kao što su pojam državnog službenika, zakonski principi u zapošljavanju državnih službenika, savjetnika, odlučivanje o pravima državnih službenika, zapošljavanje, ocjenjivanje, plaća, disciplinska odgovornost i druga pitanja iz radnog odnosa.

Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama namještenika Općinskog organa uprave uređuje se radno-pravni status namještenika, poslovi koje obavljaju, plaće, naknade i druga prava, odgovornosti i druga pitanja koja se odnose na radno-pravni status namještenika.

VII - JAVNE SLUŽBE

Član 63.

U okviru samoupravnog djelokruga Općina osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih ustanova, a u cilju trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu u skladu sa zakonom.

Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni osnov.

Općinsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugo pravno i fizičko lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 64.

U okviru samoupravnog djelokruga Općina osniva javna preduzeća s ciljem obavljanja djelatnosti za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa.

Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javna preduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti, koja su obavezna da osiguraju trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, snabdijevanje toplotnom energijom, snabdijevanje gasom, sakupljanje i tretiranje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, odlaganje komunalnog otpada, obavljanje pogrebnih djelatnosti, dimnjačarska djelatnost, prijevoz putnika u javnom prometu, djelatnost javnih parking prostora i javnih garaža i djelatnost tržnica na veliko i tržnica na malo (pijaca).

Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti koje su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Općinsko vijeće ocijeni da su od javnog društvenog interesa za Općinu.

Član 65.

Općinski načelnik, putem općinskih službi, prati rad, daje preporuke i preduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Općinsko vijeće.

Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Općinskom vijeću na razmatranje.

VIII - MJESNA SAMOUPRAVA

Član 66.

Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Član 67.

Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće svojom odlukom.

Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manjih naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini privrednu i društvenu cjelinu.

Član 68.

Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruženja sa područja naseljenog mjesta za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice, Općinski načelnik i Općinsko vijeće.

Ako građani podnose prijedlog odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ih podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u centralni birački spisak sa područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Osim podataka o podnosiocu inicijative ili o predlagачu za osnivanje mjesne zajednice, prijedlog sadrži i podatke o:

- nazivu i sjedištu mjesne zajednice,
- području naseljenog mjesta za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice i
- obrazložen razlog podnošenja prijedloga, odnosno inicijative.

Uz inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Općinskom vijeću, ako ono nije predlagač, i nacrt statuta mjesne zajednice.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruženja imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni deset posto (10%) birača upisanih u centralni birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Odluka o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga dostavlja se Općinskom vijeću.

Član 69.

Općinsko vijeće u roku od šezdeset (60) dana zauzima stav o odluci o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga za osnivanje mjesne zajednice.

Ako Općinsko vijeće prihvati inicijativu, odnosno prijedlog, zadužit će nadležnu službu Općine da pripremi prijedlog odluke o osnivanju mjesne zajednice.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv naselja ili dijela naselja, ili više povezanih naselja za koje se osniva, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštenog lica za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica.

Član 70.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice sa drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 71.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica.

Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna služba Općinskog organa uprave.

Rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica donosi Općinski načelnik čime ista stiče svojstvo pravnog lica.

O žalbi izjavljenoj protiv rješenja o upisu u Registar mjesnih zajednica odlučuje Komisija za žalbe Općinskog vijeća.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica objavljuju se u „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“.

Član 72.

Mjesna zajednica ima Statut.

Statutom mjesne zajednice u skladu sa Statutom Općine i aktom o osnivanju, utvrđuju se poslovi koje obavlja mjesna zajednica, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja sa općinskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 73.

Mjesna zajednica je nadležna za obavljanje poslova koji neposredno utiču na svakodnevne potrebe za život i rad građana na području mjesne zajednice, a naročito:

- *pokreće i učestvuje u javnoj raspravi kod pripreme i donošenja urbanističkih planova na području mjesne zajednice;*
- *pokreće inicijative, daje mišljenja i učestvuje u izgradnji komunalnih objekata i objekata u općoj upotrebi, kao što su: izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, električne mreže i drugih komunalnih i javnih objekata; uređenju naselja, izgradnji i održavanju parkova, nasada, dječijih igrališta, sportskih objekata; izgradnji i održavanju groblja; čišćenju javnih površina, odvozu smeća, odvođenju atmosferskih voda i zaštiti okoline;*
- *pokreće i učestvuje u raspravama o inicijativama i aktivnostima za razvoj privrede i društvenih djelatnosti;*
- *brine o zaštiti osoba kojima je potrebna pomoć i u tu svrhu surađuju sa stručnim organima u oblasti socijalne zaštite;*
- *brine o razvoju sporta i stvaranju uslova za dostupnost ustanova i objekata kulture i sporta građanima, posebno mladima;*

- stvara uslove i poduzimaju mjere za očuvanje i zaštitu prirodnih i radom ostvarenih vrijednosti čovjekove sredine;
- obavlja i druge lokalne poslove utvrđene statutom mjesne zajednice vodeći računa o vrsti i obimu potreba, raspoloživim sredstvima, kao i interesima građana u cjelini.

Član 74.

Sredstva za rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupavnog djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama obezbjeđuju se u budžetu Općine.

Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- prihoda srazmjerno ovlaštenjima, predviđenim zakonom i statutom
- sredstava samodoprinosu,
- sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
- sredstava od imovine i imovinskih prava,
- sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih lica
- i drugih sredstava.

Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Općine za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica, kao i kriterije za raspodjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uvjete korištenja tih sredstava.

Član 75.

Općinsko vijeće može odlukom, uz obezbjeđenje finansijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih stručnih poslova iz nadležnosti Općine a koji su od neposrednog interesa za prava i interese građana, a naročito poslove dostavljanja podataka za plaćanje komunalne naknade i drugih prihoda Općine, vođenje određenih evidencija, obavljanje poslova iz oblasti građanskih prava i drugih poslova koji su od značaja za rad službi za upravu.

Za obavljanje poslova iz smoupravnog djelokruga Općine koji se odnose na građanska stanja i biračke spiskove, u udaljenim mjesnim zajednicama može se osnovati mjesni ured.

Mjesni ured osniva Općinski načelnik po vlastitoj inicijativi ili na zahtjev građana ili organa mjesne zajednice.

Organizacija mjesnog ureda, broj uposlenih i poslovi koje uposlenici obavljaju određuju se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Jedinog organa uprave Općine Velika Kladuša.

Član 76.

Organi mjesne zajednice su:

1. savjet mjesne zajednice i
2. predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Član 77.

Organi mjesne zajednice imaju ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Statutom mjesne zajednice.

Organi mjesne zajednice donose programe i planove rada koji moraju biti usklađeni sa politikom i programima i planovima koje donosi Općinsko vijeće.

Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Član 78.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

1. SAVJET MJESNE ZAJEDNICE

Član 79.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja i konsultovanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.

Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti, savjet mjesne zajednice je dužan konsultovati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice.

Član 80.

Savjet mjesne zajednice će biti obavezno konsultovan o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom kao i u postupku donošenja planova Općine te o pitanjima o kojima je zatražena konzultacija od Vijeća ili Općinskog načelnika.

Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odluka.

Član 81.

Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.

Članovi savjeta mjesne zajednice biraju se neposredno na zboru, javnim, odnosno, tajnim glasanjem, na način i po postupku utvrđenim odlukom Općinskog vijeća.

Mjesni zbor građana može punovažno odlučivati ako je prisutna jedna desetina građana koji imaju biračko pravo i boravište na području mjesne zajednice.

Ako se članovi savjeta mjesne zajednice biraju tajnim glasanjem, odlukom Općinskog vijeća utvrđuje se naročito: mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za sprovođenja izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora, kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 82.

Rezultate izbora za članove savjeta mjesne zajednice potvrđuje Općinsko vijeće.

Član 83.

Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti: građani (pojedinačno ili grupno), organi političkih stranaka, druge organizacije i udruženja koja djeluju na području mjesne zajednice.

Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice mora se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva mjesne zajednice, te da spolovi budu ravnopravno zastupljeni.

Član 84.

Izbori za članove savjeta mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.

Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.

Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju građana upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje (ili više manjih naselja) u savjetu mjesne zajednice mora biti zastupljeno sa najmanje jednim članom.

Član 85.

Savjet mjesnih zajednica broji od pet (5) do petnaest (15) članova, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice broji:

- *pet (5) članova u mjesnoj zajednici koja ima do 500 stanovnika,*
- *sedam (7) članova u mjesnoj zajednici koja ima do 1.000 stanovnika,*
- *devet (9) članova u mjesnoj zajednici koja ima do 2.000 stanovnika,*
- *jedanaest (11) članova u mjesnoj zajednici koja ima do 3.000 stanovnika,*
- *trinaest (13) članova u mjesnoj zajednici koja ima do 4.000 stanovnika i*
- *petnaest (15) članova u mjesnoj zajednici koja ima više od 4.000 stanovnika.*

Član 86.

Članu savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:

- *istekom vremena na koje je biran,*
- *smrću,*
- *preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,*
- *upućivanjem na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od 3 mjeseca,*
- *ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,*
- *ostavkom, smjenjivanjem i u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.*

Ako članu savjeta mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, Općinsko vijeće će svojom odlukom dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za savjet mjesne zajednice.

Član 87.

Savjet mjesne zajednice:

- *donosi Statut mjesne zajednice,*
- *donosi Poslovnik o radu u skladu sa ovim Statutom i statutom mjesne zajednice,*
- *donosi finansijski plan i završni račun,*
- *odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice,*
- *donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,*
- *bira zamjenika predsjednika savjeta,*
- *saziva mjesne zborove građana,*
- *donosi program rada i izvještaj o radu,*
- *suraduje sa drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,*
- *obrazuje svoja radna tijela,*
- *obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.*

Savjet mjesne zajednice obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Općine prenese Općinsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Član 88.

Način rada i odlučivanja savjeta mjesne zajednice utvrđuje se poslovníkom o radu savjeta mjesne zajednice.

Član 89.

Savjet mjesne zajednice za svoj rad odgovara građanima i Općinskom vijeću i u tom cilju obavezno mu podnosi godišnji izvještaj o svom radu.

2. PREDsjedNIK SAVJETA MJESNE ZAJEDNICE

Član 90.

Kandidat sa liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik savjeta mjesne zajednice i po funkciji je predsjednik mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova zamjenika predsjednika savjeta mjesne zajednice.

Član 91.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice i član savjeta može biti opozvan po postupku i na način utvrđen statutom mjesne zajednice.

Član 92.

Funkcija predsjednika i članova savjeta mjesne zajednice su volonterske.

Predsjednik i članovi savjeta mjesne zajednice imaju pravo na naknadu za svoj rad.

Oblik, visinu, način obračuna i isplate naknade za rad predsjednika i članova savjeta utvrđuje Općinsko vijeće svojom odlukom.

Član 93.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice:

- *predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i savjet mjesne zajednice,*
- *saziva sjednice savjeta, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama savjeta i potpisuje akte savjeta,*
- *provodi i osigurava provođenje odluka savjeta i podnosi izvještaje o provođenju odluka savjeta,*
- *sarađuje sa organima i službama Općine,*
- *sudjeluje u provođenju mjera civilne zaštite u skladu sa aktivnostima organa i službi Općine,*
- *informiše građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,*
- *obavlja i druge poslove koje mu povjeri savjet.*

Predsjednik savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i savjetu mjesne zajednice.

Član 94.

Savjet mjesne zajednice, u skladu sa ovim Statutom i statutom mjesne zajednice, radi raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja, može sazivati zborove građana.

Zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini određenu cjelinu (naselje, dio naselja, stambeni blok i slično), a što se preciznije određuje statutom mjesne zajednice.

Zbor građana vodi predsjednik savjeta mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 95.

Stručne, administrativne i finansijsko-računovodstvene poslove za potrebe organa mjesnih zajednica vrši nadležna služba Općinskog organa uprave.

Član 96.

Nadzor nad zakonitošću rada organa mjesne zajednice vrši Općinski načelnik i Općinsko vijeće putem nadležne službe Općinskog organa uprave.

Općinski načelnik ima pravo i obavezu predložiti Općinskom vijeću da raspusti savjet mjesne zajednice, odnosno da razriješi od dužnosti predsjednika savjeta mjesne zajednice, ako se utvrdi da u svom radu učestalo krše statut mjesne zajednice, ovaj Statut ili propise Općine ili ne izvršavaju povjerene im poslove.

Na prijedlog Komisije za Statut i propise, Općinsko vijeće može obustaviti od izvršenja odluku mjesne zajednice.

IX - NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

Član 97.

Oblici neposrednog sudjelovanja u odlučivanju i izjašnjavanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Općine su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje predstavki i pritužbi,
- drugi oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

1. REFERENDUM

Član 98.

Općinsko vijeće, pod uvjetima propisanim zakonom i ovim Statutom, može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Općine koje je od posebnog i neposrednog interesa za razvoj Općine ili za građane Općine o kojem Općinsko vijeće ima pravo donositi odluke.

Referendum Vijeće može raspisati za cijelo područje Općine za područje jedne ili više mjesnih zajednica, jednog ili više naselja ili dio područja po ličnoj inicijativi ili kada inicijativu daju građani.

Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine i koji su upisani u centralni birački spisak Općine.

Prijedlog po kojem su se građani izjašnjavali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega izjasnilo više od polovine građana upisanih u centralni birački spisak.

Odluka donesena na referendumu je obavezujuća za Općinsko vijeće.

Član 99.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- jedna trećina vijećnika Općinskog vijeća,
- Općinski načelnik,
- jedna petina mjesnih zajednica (na osnovu odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice),
- većina građana s područja jedne mjesne zajednice za to područje.

Član 100.

Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od šezdeset (60) dana od dana njegovog prijema.

U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

Građani se o pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».
Referendum provodi komisija koju imenuje Općinsko vijeće.

Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom.

Član 101.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Član 102.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“.

2. ZBOR GRAĐANA

Član 103.

Zbor građana saziva se radi izjašnjavanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnog djelokruga Općine, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnog značaja kao što su:

- izgradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,*
- uređenje naselja, izgradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata i*
- zaštite okoliša i slično.*

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora mjesne zajednice o prijedlogu općeg akta kao i o drugim pitanjima iz djelokruga Općine kod provođenja javne rasprave.

Član 104.

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 105.

Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i Općinski načelnik i Općinsko vijeće, kada to ocijene potrebnim.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

Javni poziv se može uputiti putem radija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana.

Član 106.

Organi mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje zbora građana.

O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik.

Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 107.

Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Općinsko vijeće i Općinski načelnik dužni su razmatrati u toku rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

Organi mjesne zajednice dužni su izvijestiti zbor građana o tome što je preduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

3. GRAĐANSKA INICIJATIVA

Član 108.

Građani mogu Općinskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanje određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđenja.

Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom, uz navođenje jedinstvenog matičnog broja, podržalo najmanje 3% birača upisanih u centralni birački spisak i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana dostavljanja Općinskom vijeću.

Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskog vijeća uz uputu o organu nadležnom za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz stava 2. i 3. ovog člana, odnosno ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni birački spisak koji se vodi za područje Općine.

Član 109.

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

4. PREDSTAVKE, PRIGOVORI I PRITUŽBE GRAĐANA

Član 110.

Građani, pojedinačno ili skupno, mogu podnositi predstavke Općinskom vijeću i Općinskom načelniku.

Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve.

Organi Općine iz stava 1. dužni su u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Općine.

Predstavke građana ne obavezuju organ kojem se podnose.

Član 111.

Građani i pravna lica imaju pravo Općinskom vijeću i Općinskom načelniku podnositi prigovore i pritužbe.

Organi iz prethodnog stava dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad, rad općinskih službi, te na nepravilan odnos zaposlenih u tim organima kada im se kao stranke obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

Prigovor i pritužba moraju biti potpisane i na njima navedena imena i prezimena, te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

Na podnesene prigovore i pritužbe organi iz stava 1. ovog člana dužni su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe.

Organi iz stava 1. su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora i pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

5. DRUGI OBLICI UČESTVOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

JAVNA RASPRAVA

Član 112.

Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine u skladu sa zakonom, Poslovníkom Općinskog vijeća i ovim Statutom.

Poslovníkom Općinskog vijeća detaljnije će se regulisati obaveze predlagagača i način vođenja javne rasprave.

SATI GRAĐANA

Član 113.

Općinski načelnik i predsjedavajući Općinskog vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.

Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

X - IMOVINA I FINANCIRANJE OPĆINE

Član 114.

Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Općini, u skladu sa zakonom, čine imovinu Općine.

Imovinom Općine upravlja i raspolaže Općinsko vijeće na način i pod uslovima propisanim zakonom i ovim Statutom.

Općinsko vijeće je dužno upravljati i raspolagati imovinom Općine u interesu građana i prema načelima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Imovinom Općine, koju je Općinsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje javnim preduzećima i ustanovama, te ustanove i preduzeća upravljaju u skladu sa njihovom namjenom i zakonom.

Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj upotrebi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njima neposredno upravlja.

Član 115.

Općinsko vijeće može ovlastiti Općinskog načelnika da upravlja imovinom Općine u granicama ovlaštenja.

Općinski načelnik je dužan najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju općinske imovine.

Imovina Općine ne može se otuđiti niti stavljati pod hipoteku bez odluke Vijeća.

Član 116.

Općina ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže.

Prihodi Općine srazmjerni su poslovima koji su u skladu sa zakonom u njenom djelokrugu.

Prihodi Općine su:

a) vlastiti prihodi:

- *porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi u skladu sa zakonom i drugim propisima,*
- *prihodi od upotrebe i prodaje imovine u vlasništvu Općine,*
- *komunalne takse, druge takse i naknade u skladu sa općinskim propisima,*
- *novčane kazne i kamate u skladu sa zakonom,*
- *prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Općine, kao i prihod od koncesija u skladu sa zakonskim propisima*
- *prihodi od samodoprinosa u skladu sa općinskom odlukom i ovim Statutom,*
- *darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,*
- *prihodi od direktnih i indirektnih budžetskih korisnika,*
- *drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Općinskog vijeća.*

b) drugi prihodi Općine:

- *prihodi od dijeljenih poreza u skladu sa zakonom,*
- *transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,*
- *dug u skladu sa zakonom.*

Član 117.

Općina može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno ovim Statutom.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom, donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine vijećnika Općinskog vijeća,
- Općinskog načelnika i
- jedne petine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 118.

Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Općinsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

1. BUDŽET OPĆINE

Član 119.

Prihodi i rashodi Općine utvrđuju se u budžetu Općine.

Svi prihodi i primici budžeta moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potječu.

Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 120.

Prijedlog budžeta Općine Općinskom vijeću podnosi Općinski načelnik najkasnije do 01. novembra tekuće godine.

Budžet Općine donosi Općinsko vijeće većinom glasova od ukupnog broja vijećnika, najkasnije do 31. decembra tekuće godine.

Ukoliko Općinsko vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnog stava, do usvajanja budžeta, a najduže do 31. marta, finansiranje se obavlja privremeno.

Odluku o privremenom finansiranju donosi Općinsko vijeće.

Privremeno finansiranje u smislu stava 3. ovog člana obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istom periodu, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Ukoliko Vijeće ne usvoji budžet do 31. marta tekuće budžetske godine, Općinski načelnik proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“.

Član 121.

Ukoliko Općinski načelnik, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika, smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Općine, mogu u roku od sedam (7) dana tražiti arbitražu u skladu sa zakonom.

Do donošenja arbitražne odluke budžet se izvršava.

Član 122.

Općinski načelnik upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Općine i odgovoran je za izvršavanje budžeta u skladu sa zakonom, odlukom o izvršavanju budžeta i drugim propisima.

Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskog budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Član 123.

Općina se može zaduživati, zaključivati ugovore o kreditu i davati jamstva i garancije u skladu sa zakonom.

XI - PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Član 124.

Općinsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i opće i pojedinačne akte, preporuke, smjernice, naredbe, deklaracije, rezolucije.

Općinsko vijeće donosi sljedeće propise: statut, budžet, završni račun, odluke, pravila, pravilnike i poslovnik Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće donosi odluke, rješenja, i druge akte.

Poslovníkom o radu Općinskog vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Općinskog vijeća.

Član 125.

Općinski načelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akta iz samoupravnog djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, uputstva, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, ovim Statutom ili odlukom Općinskog vijeća.

Za donošenje pojedinačnih akata iz prethodnog stava ovog člana Općinski načelnik može ovlastiti rukovodeće državne službenike, ili druge službenike Općinskog organa uprave za određena pitanja o čemu je dužan donijeti pisano rješenje.

Član 126.

Akti organa i tijela Općinskog vijeća su rješenja i zaključci.

Član 127.

U postupku po žalbi protiv akata, radnji i mjera Općinskog načelnika donesenih u prvom stepenu, koja se odnose na pitanja koja po Ustavu i zakonu čine isključivo samoupravni djelokrug Općine, odnosno kojim je rješavano na osnovu propisa Općine, u drugom stepenu rješava Komisija za žalbe koju kao drugostepeni organ obrazuje (osniva) Općinsko vijeće.

Član 128.

Odluke i drugi opći akti objavljuju se u „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“, prije nego što stupe na snagu.

Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Izuzetno, općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavu.

Član 129.

U „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“, osim odluka i drugih općih akata, objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, obračun budžeta (završni račun), programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja općinskom imovinom te drugi akti, kada to odrede organi koji ih donose.

XII - DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA OPĆINE

Član 130.

Postupak za donošenje Statuta pokreće se donošenjem Odluke o izradi Statuta i obuhvata: pripremu i razmatranje nacрта, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta.

Član 131.

Općinsko vijeće formira Komisiju za izradu Statuta Općine u koju se imenuju istaknuti naučni, stručni i javni radnici.

Član 132.

Postupak za promjenu Statuta Općine pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta.

Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti Općinski načelnik, stalna radna tijela Općinskog vijeća i jedna trećina vijećnika Općinskog vijeća.

Prijedlog iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Općinskog vijeća u pismenoj formi.

Član 133.

Prijedlog za promjenu Statuta predsjedavajući Općinskog vijeća upućuje Komisiji za izradu Statuta Općine, koja razmatra prijedlog i uz mišljenje upućuje ga Općinskom vijeću.

Član 134.

O prijedlogu za promjenu Statuta provodi se rasprava na sjednici Općinskog vijeća.

Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta dostavlja se vijećnicima Općinskog vijeća, organima mjesnih zajednica, udruženjima koja djeluju na području Općine radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje Vijeću na usvajanje.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, isti se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Općinskog vijeća, prije isteka šest (6) mjeseci.

Član 135.

*O izmjeni i dopuni Statuta Općinsko vijeće donosi Statutarnu odluku.
Komisija za izradu Statuta Općine može podnošenjem prijedloga Statutarne odluke predložiti izmjenju i dopunu Statuta, radi usklađivanja Statuta sa zakonom bez prethodne rasprave.*

Član 136.

*Predlagač prijedloga Statuta i prijedloga Statutarne odluke je Komisija za Statut i propise.
Statut i Statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Općinskom vijeću Općine.*

XIII - JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 137.

Općina je dužna osigurati javnost rada svojih organa u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da neposredno učestvuju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Na sjednicama radnih tijela Općinskog vijeća omogućuje se prisustvovanje predstavnicima sredstava javnog informisanja i građanima u skladu sa Poslovníkom Općinskog vijeća.

Član 138.

Općinsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih radnih tijela preko sredstava javnog informisanja ili na drugi pogodan način.

Član 139.

Transparentnost rada Općine ostvaruje se kroz otvorenost postupka realizacije općinskih propisa i akata, kroz primjenu zakona i drugih propisa te kroz upoznavanje javnosti sa njihovom primjenom.

Transparentnost se obezbjeđuje kroz slobodan pristup informacijama i informisanje javnosti, objavljivanje izvještaja, budžeta i drugih sadržaja vlastitog informacijskog sistema, informativnog biltena i kroz druge oblike informisanja.

Član 140.

Općina objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti.

Općina neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima i aktima Općinskog vijeća, kao ni informacije koje uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to opravdano javnim interesima.

XIV - ODNOS OPĆINE I GRAĐANA

Član 141.

Općina će organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravna lica mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja Ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati svoje građanske dužnosti.

Član 142.

Općinski organ uprave mora omogućiti građanima uvid u važeće zakone i druge propise te opća akta Općine.

Sedmični i dnevni raspored radnog vremena i druga pitanja u vezi sa radnim vremenom u Općinskom organu uprave utvrđuje Općinsko vijeće o čemu građani moraju biti na prikladan način javno obaviješteni.

XV - ZAŠTITA PRAVA NA LOKALNU SAMOUPRAVU

Član 143.

Radi ostvarivanja Ustavom, zakonom i Statutom utvrđenih prava osigurava se zaštita prava na lokalnu samoupravu, a posebno:

- da građani putem referenduma i drugih oblika odlučivanja ličnim izjašnjavanjem ili preko slobodno izabranih vijećnika odlučuju o poslovima lokalnog značaja,
- prava građana na samoorganiziranje,
- pravo građana da budu konsultovani o svim pitanjima kad se zakonom uređuju pitanja koja se odnose na prava i obaveze Općina,
- da građani na zborovima građana razmatraju i daju mišljenja u slučajevima kada Kanton prenosi pojedine poslove Općini iz okvira svoje nadležnosti.

Član 144.

Zaštita prava građana na lokalnu samoupravu obuhvata naročito:

1. obavezu pravnih lica da poštuju, sprovode i ne krše odluke donijete referendumom građana i zakonite odluke Općinskog vijeća
2. obavezu Općinskog vijeća i Općinskog načelnika da blagovremeno odgovore na zaključke zbora građana i građansku inicijativu
3. obavezu poslodavaca da sprovode odluku o samodoprinosu.

Član 145.

Općina može pred Ustavnim sudom pokrenuti postupak za zaštitu prava na lokalnu samoupravu.

Organi Općine dužni su pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine podnijeti zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu, ukoliko ocijene da je donošenjem zakona i drugih propisa ugrožen finansijski položaj Općine i njeno diskreciono pravo da vodi politiku u okviru vlastitih nadležnosti utvrđenih zakonom.

XVI - ODNOS I SARADNJA SA FEDERALNI I KANTONALNIM VLASTIMA

Član 146.

Općinske i federalne, odnosno kantonalne vlasti djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti upravnog nadzora koji vrše federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada organa Općine.

Član 147.

Općina i Unsko-sanski kanton međusobno sarađuju radi rješavanja pitanja od zajedničkog interesa, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se neposredno tiču Općine, te u tom smislu Općina daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim organima.

Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Općine mogu podnositi Općinsko vijeće i Općinski načelnik, kao i vijećnici pojedinačno.

Član 148.

Općina je dužna informisati federalne, odnosno kantonalne vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih nadležnosti, a naročito o problemima u provođenju utvrđene politike i izvršavanju propisa.

U vršenju povjerenih ovlaštenja i izvršavanju prenesenih poslova Općina je dužna primjenjivati uputstva i smjernice koje dobije od federalnih i kantonalnih vlasti u skladu sa zakonom.

Član 149.

U postupku donošenja propisa koji se direktno tiču Općine, obaveza je federalnih i kantonalnih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konsultiraju Općinu.

XVII - SARADNJA SA OMBUDSMENIMA

Član 150.

Općina osigurava saradnju sa ombudsmenima.

Općina će ombudsmenu na njegov zahtjev omogućiti ispitivanje djelatnosti bilo koje institucije Općine koja je povrijedila ljudsko dostojanstvo, prava i slobode, uključujući provođenje etničkog progona ili održavanje njegovih posljedica, omogućiti istraživanje svih dokumenata, uključujući i tajna dokumenta i omogućiti saradnju od svake osobe uključujući bilo kog službenika, posebno u pribavljanju potrebnih informacija, dokumenata i spisa.

Općina je dužna razmotriti izvještaje ombudsmena i odgovoriti u roku koji on odredi.

XVIII - UDRUŽIVANJE I SARADNJA SA DRUGIM OPĆINAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Član 151.

*Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Općina uspostavlja i održava saradnju sa gradovima i općinama u Kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini.
O oblicima i načinu saradnje Općina zaključuje sporazum.*

Član 152.

*Općina može uspostaviti trajnu prijateljsku saradnju i druge oblike saradnje sa lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država u skladu sa općinskom odlukom.
O uspostavljanju saradnje, odnosno sklapanju sporazuma o saradnji, te sadržaju i oblicima saradnje odlučuje Općinsko vijeće, pod uslovima utvrđenim zakonom i ovim Statutom.*

Član 153.

Općina može odlukom Općinskog vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inozemstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče se razvoj Općine i države Bosne i Hercegovine.

XIX - UPRAVNI NADZOR U OBLASTI LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 154.

Nadzor nad radom tijela Općine obavlja se na način i po postupku predviđenim Ustavom i zakonom i na način koji osigurava da intervencija nadzornog organa bude u granicama kojima se štite prava i dužnosti Općine i srazmjerna važnosti interesa koji se štiti.

Nadzor treba da štiti Općinu u njenim pravima i osigurava zakonitost vršenja njene dužnosti.

Nadzor nad vršenjem vlastitih nadležnosti Općine je ograničen na nadzor nad zakonitošću preduzetih aktivnosti.

Član 155.

Upravni nadzor nad radom Općine vrše nadležni kantonalni organi u okviru svojih odgovarajućih područja nadležnosti utvrđenih zakonom.

Upravni nadzor nad aktivnostima Općine vrši se tako da ne ograničava pravo organa Općine da samostalno i u skladu sa zakonom upravljaju javnim poslovima koji spadaju u djelokrug njihovih vlastitih nadležnosti.

Nadzor nad vršenjem vlastitih nadležnosti Općine ograničava se na nadzor nad zakonitošću poduzetih aktivnosti.

Nadzor u pogledu zakonitosti i ekspeditivnosti donesenih odluka može se vršiti u odnosu na poslove čije je obavljanje povjereno Općini.

Federalni i kantonalni organi mogu zajednički vršiti nadzor nad ekspeditivnošću u donošenju odluka. Intervencija nadzornih organa bit će srazmjerna važnosti interesa koji se štiti.

Sve konačne odluke koje se odnose na poništavanje ili preinačavanje akata Općine, usvojenih u okviru vlastite nadležnosti Općine donosi nadležni sud.

Organi Općine odgovorni su za hitno i potpuno provođenje privremene mjere i sudskih odluka koje sud donese u okviru svoje nadležnosti u vezi sa nadzorom rada organa Općine.

Član 156.

Upravni nadzor nad radom organa Općine u vršenju vlastitih nadležnosti, kao jedinice lokalne samouprave, vrši se na način da se ojača uloga nezavisnih tijela, te unutrašnji mehanizmi nadzora, posebno u oblastima finansija i upravljanja.

Općinsko vijeće će posebnom odlukom regulisati mehanizme interne revizije iz oblasti finansija i upravljanja i formirati organe čiji će se rad i nadležnosti urediti posebnim aktom.

Član 157.

Nadzor nad provođenjem ovog Statuta vrši Komisija za Statut i propise.

Način vršenja nadzora iz prethodnog stava detaljnije se uređuje Poslovníkom Općinskog vijeća.

XX - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 158.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Općine Velika Kladuša, objavljen u „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“, broj: 9/07.

Član 159.

Općina Velika Kladuša će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta.

Član 160.

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Općine Velika Kladuša“.

**OPĆINA VELIKA KLADUŠA
OPĆINSKO VIJEĆE**

**Broj: 01-05-323/11
Velika Kladuša, 28.12.2011. godine**

**PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA
Sejfo Mustafić**